საქართველოს იუსტიციის სამინისტრო
საჯარო რეესტრის ეროვნული სააგენტო
საკადასტრო გეგმა

ზედდებაა 01.13.07.024.034; 011307024006; 01.13.07.024.029 რეგისტრირებულ მონაცემებთან

მიწის ნაკვეთის საკადასტრო კოდი:	*01.13.07.024.026*
განცხადების რეგისტრაციის ნომერი:	882022043581
მიწის ნაკვეთის ფართობი:	*25210* კვ.მ.
მომზადების თარიღი	20.01.22

01/2 შენობა-ნაგებობა, პირობითი ნომერი/სართულიანობა	ვალდებულება	ხაზობრივი ნაგებობა	0.00 0.00 UTM (საერთაშორისო) სისტემის კოორდ.
მიწის ნაკვეთის საკადასტრო საზღვარი	მშენებარე ნაგებობა	მიწისქვეშა ნაგებობა	

სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო
NATIONAL FORENSICS BUREAU

№ 5001323624

11/03/2024

5001323624

ქართული ფილმის განვითარების ფონდის დირექტორს ბნ იოსებ ბაღათურიას

(თბილისი, დიდუბის რაიონი, დავით აღმაშენებლის გამზ., N164)

ბატონო იოსებ,
ლევან სამხარაულის სახელობის სასამართლო ექსპერტიზის ეროვნული ბიურო, თქვენი N10/გ-24 მომართვის (ბიუროს 2024 წლის 26 თებერვლის რეგისტრაციის N1001494124) საფუძველზე, გიგზავნით საინჟინრო ექსპერტიზის N001458824 დასკვნას.

დანართი:

ექსპერტის დასკვნა 06 ფურცლად;

პატივისცემით,

მერაბ მურღულია
ბიუროს უფროსის მოადგილე

5001323624

ელექტრონული დოკუმენტის ასლის მატერიალურ დოკუმენტთან თანაბარ იურიდიულ ძალას ვადასტურებ,
ხელმოწერისთვის პასუხისმგებელი პირი _____

თარიღი 15.03.2024 (ხელმოწერა) გ.ა.

001458824

ექსპერტის დასკვნა № 001458824

გაფრთხილება

კირიაკ ზავრიევის სამშენებლო მექანიკის, სეისმომედეგობის და საინჟინრო ექსპერტიზის ცენტრი ს(დეპარტამენტი) უფროსის მიერ განმემარტა ექსპერტის უფლება-მოვალეობები, რაც გათვალისწინებულია საქართველოს სამოქალაქო საპროცესო კოდექსის 168-ე და საქართველოს სისხლის სამართლის საპროცესო კოდექსის 51-ე და 52-ე მუხლებით. ამასთან, ცრუ ჩვენების, ყალბი დასკვნის, საექსპერტო კვლევის ობიექტის დაუცველობისათვის სისხლისსამართლებრივი პასუხისმგებლობის შესახებ გაფრთხილებული ვარ საქართველოს სისხლის სამართლის კოდექსის 370-ე მუხლის შესაბამისად.

ექსპერტიზის ჩატარების საფუძველი

ექსპერტიზის სახეობა: საინჟინრო ექსპერტიზა

დამნიშნავი:

ორგანიზაცია: ქართული ფილმის განვითარების ფონდი

თანამდებობა: დირექტორი

მისამართი: თბილისი, დიდუბის რაიონი, დავით აღმაშენებლის გამზ., N164

სახელი და გვარი: იოსებ ბაღათურია

საფუძველი: მომართვა

შემსრულებელი ექსპერტები:

ალექსანდრე ფეიქრიშვილი / კირიაკ ზავრიევის სამშენებლო მექანიკის, სეისმომედეგობის და საინჟინრო ექსპერტიზის ცენტრი (დეპარტამენტი)ს სამშენებლო მექანიკისა და ნაგებობათა სეისმომედეგობის სამმართველოს ექსპერტი, სპეციალობით მუშაობის 2 წლის სტაჟით.

ექსპერტიზის წინაშე დასმული კითხვები

ა(ა)იპ „ქართული ფილმის განვითარების ფონდი“ (ს/ნ 202274412) არის უძრავი ქონების მესაკუთრე მისამართზე ქ.თბილისი, დ.აღმაშენებლის გამზირი #164 (ს/კ 01.13.07.024.026)

გთხოვთ, დაადგინოთ აღნიშნულ მისამართზე მდებარე #06/2 შენობის ტექნიკური მდგომარეობა, კერძოდ არის თუ არა შესაძლებელი მისი შემდგომი ექსპლუატაცია თუ ექვემდებარება დემონტაჟს.

შემოსვლის თარიღი: 26/02/2024 წ

გასვლის თარიღი: 11/03/2024 წ

დასკვნა

ქ.თბილისი, დ.აღმაშენებლის გამზირი #164, ა(ა)იპ „ქართული ფილმის განვითარების ფონდი“-ს ტერიტორიაზე (ს/კ 01.13.07.024.026) არსებული შენობის (საკადასტრო რუკის მიხედვით, შენობა N06/2) ტექნიკური მდგომარეობა არადამაკმაყოფილებელია და სეისმურ ნორმებთან შეუსაბამოა. შენობა მთლიანად არასეისმომედეგია. დეფორმაციათა მიღებული კლასიფიკაციის მიხედვით დაზიანებები III ხარისხისაა და დაზიანების მიზეზი სხვადასხვა დროს განცდილი მიწისძვრები, ფიზიკური ცვეთა და შენობის ტექნიკური მოუვლელობაა. შენობის კონსტრუქციული ელემენტები ძლიერ გამოფიტული და დაზიანებულია, შენობის რეაბილიტაცია არარენტაბელურია და ექვემდებარება დემონტაჟს.

ალექსანდრე ფეიქრიშვილი

გამოკვლევა

ჩვენს მიერ ვიზუალურად შესწავლილი იქნა ქ.თბილისი, დ.აღმაშენებლის გამზირი #164, ა(ა)იპ „ქართული ფილმის განვითარების ფონდი“-ს ტერიტორიაზე (ს/კ 01.13.07.024.026) არსებული შენობის (საკადასტრო რუკის მიხედვით, შენობა N06/2)

001458824

ექსპერტის დასკვნა № 001458824

ტექნიკური მდგომარეობა.

შენობა სავარაუდოდ აშენებულია XX საუკუნის მეორე ნახევარში, განთავსებულია ხელოვნურად მოწორებულ რელიეფზე, მიბჯენილია მომიჯნავედ არსებულ შენობასთან (იხ.ფოტო 1 .... 4). შენობა ერთსართულიანია, გეგმაში მართკუთხა ფორმისაა, მიახლოებითი გაბარიტული ზომებით 16.00X6.00 მ. შენობის მიახლოებითი სიმაღლე შეადგენს 4.00 მეტრს. საძირკვლები ლენტური ტიპისაა. საყრდენებად მოწყობილია მზიდი კედლები, რომელიც 30სმ სისქისაა, გამოყენებულია კედლის მასალად წარმოდგენილია ბეტონის კედელი (სავარაუდოდ არა არმირებული), წითელი აგური და წვრილი ბლოკი (იხ.ფოტო 5 ..... 8). სახურავი ცალქანობიანია და ბურულად მოწყობილია თუნუქის ფურცლები.

შენობის ვიზუალური შესწავლისას დაფიქსირდა შემდეგი სახის ხარვეზები და დაზიანებები: შენობის კედლები ატმოსფერული ნალექების ზემოქმედებით დაზიანებულია, მოშლილია ნალესის ფენა. შენობას არ აქვს წყლის გადაყვანის სისტემა (ჟოლობები) და შემონაკირწყლი არ არის მოწყობილი მის მთელს პერიმეტრზე, რის გამოც ხდება წყლის ჩადინება, შენობის საძირკველსა და ფუძეში. კედლებზე შეინიშნება გამოჭოლი ვერტიკალური ბზარები, გახსნილობით 2 – 3 მმ (იხ.ფოტო.9 ..... 14); სახურავში მოწყობილი, ხის ფიცრები სრულად დაზიანებულია მპალით. Სნ 01.01-09 „სეისმომედეგი მშენებლობის“, მუხლი 15, პუნქტი 7-ის მიხედვით, აგურის შენობისათვის აუცილებელ ანტისეისმურ ღონისძიებას წარმოადგენს სახურავისა და გადახურვების დონეზე (ან მის ქვეშ) გრძივი და განივი კედლების პერიმეტრზე ანტისეისმიური სარტყლის მოწყობა. სარტყელი უნდა მოეწყოს მონოლითური რკინაბეტონისაგან უწყვეტი დაარმატურებით, რაც მოცემულ შენობაში გათვალისწინებული არ არის.

ამრიგად, ქ.თბილისი, დ.აღმაშენებლის გამზირი #164, ა(ა)იპ „ქართული ფილმის განვითარების ფონდი“-ს ტერიტორიაზე (ს/კ 01.13.07.024.026) არსებული შენობის (საკადასტრო რუკის მიხედვით, შენობა N06/2) ტექნიკური მდგომარეობა არადამაკმაყოფილებელია და სეისმურ ნორმებთან შეუსაბამოა. შენობა მთლიანად არასეისმომედეგია. დეფორმაციათა მიღებული კლასიფიკაციის მიხედვით დაზიანებები III ხარისხისაა და დაზიანების მიზეზი სხვადასხვა დროს განცდილი მიწისძვრები, ფიზიკური ცვეთა და შენობის ტექნიკური მოუვლელობაა. შენობის კონსტრუქციული ელემენტები ძლიერ გამოფიტული და დაზიანებულია, შენობის რეაბილიტაცია არარენტაბელურია და ექვემდებარება დემონტაჟს.

ალექსანდრე ფეიქრიშვილი

გამოყენებული მასალები

1. წარმომადგენლის მიერ მოწოდებული ინფორმაცია

2. СП-13-102-2003

3. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე განლაგებული საცხ. და საზ. შენობების გამოკვლევისა და სეისმომედეგობის თვალსაზრისით მათი ტექნიკური მდგომარეობის დადგენის ინსტრუქცია. თბილისი 1992 წ.

4. Სნ 01.01-09 „სეისმომედეგი მშენებლობა“

ექსპერტის დასკვნა ტექნიკური წესით გადაამოწმა: ზაზა ყიფიანი

ექსპერტის დასკვნა ადმინისტრაციული წესით გადაამოწმა: ბადრი ლეფსაია

001458824

ექსპერტის დასკვნა № 001458824

ფოტოილუსტრაცია

ფოტო 1

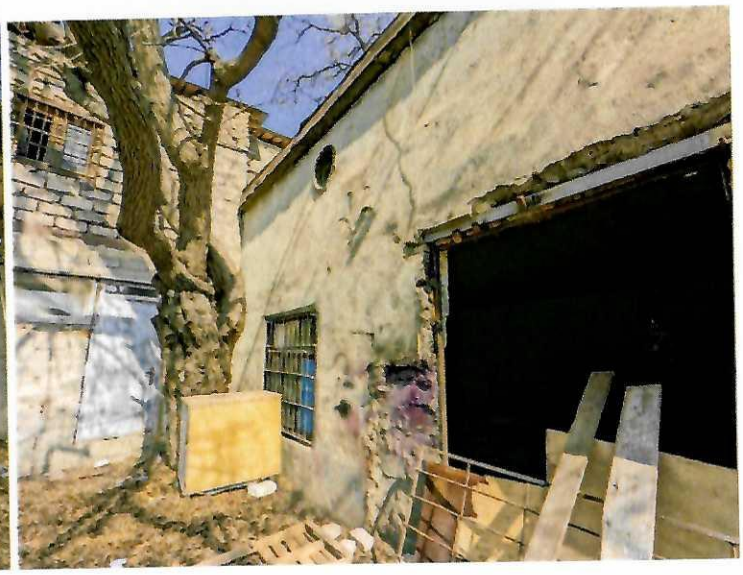

ფოტო 2

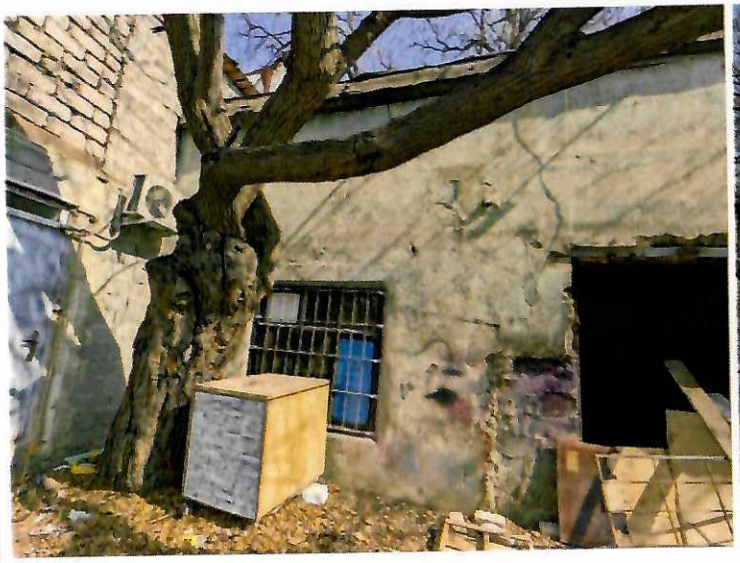

ფოტო 3

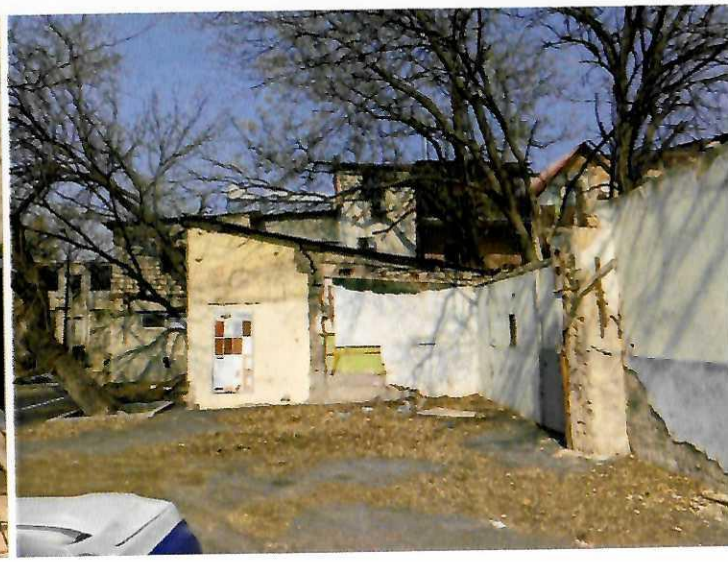

ფოტო 4

ფოტო 5

ფოტო 6

ფოტო 7

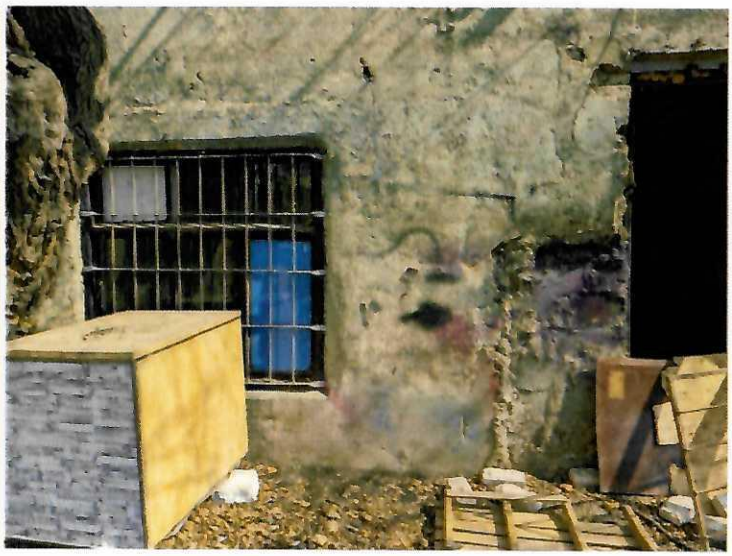

ფოტო 8

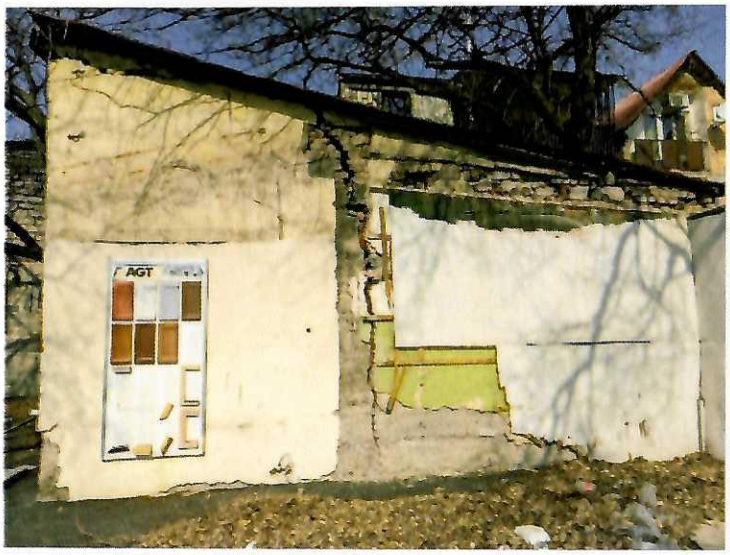

ფოტო 9

ფოტო 10

ფოტო 11

ფოტო 12

ფოტო 13

ფოტო 14

q. Tbilisi, d. aRmaSeneblis gamz. #164-Si mdebare Senobisa da mis teritoriaze arsebuli nagebobebis istoriul-arqiteqturuli kvleva da rekomendaciebi Casatarebel samuSaoebze

q. Tbilisi

2024

obieqti, romelic Cveni kvlevis sagans warmoadgens, mdebareobs q. Tbilisis istoriul nawilSi, d. aRmaSeneblis gamzirze #164-Si.

teritoriaze sakmaod bevri sxvadasxva periodSi agebuli mcire da didi zomis Senoba gvxvdeba, maTi mxatvruli Rirebulebac sxvadasxvagvaria. winamdebare kvleva miznad isaxavs teritoriaze arsebuli mxolod araRirebuli Senoba-fardulebis demontaJs. sakadastro erTeulze ganlagebulia aseve sxvadasxva nagebobebi, romelTa demontaJic ar igegmeba.

sanam uSualod Senobis mxatvrul-arqiteqturuli Rirebulebis Sefasebaze gadavalT, vfiqrobT mniSvnelovania istoriuli eqskursi ubnis Camoyalibebisa da ganviTarebis Sesaxeb.

mcire istoriuli eqskursi

sakvlevi teritoria, Sua saukuneebSi dausaxlebeli iyo da sofel didubis savarguls warmoadgenda. swor dablob adgils didubidan avlabramde, romelic moicavda gviandeli axalsoflis (kukiis) da CuRureTis teritoriasac, Sua saukuneebSi `didubis veli~ ewodeboda.

gvian Sua saukuneebSi mtkvris marcxena napirze, didubesa da avlabars Soris, ori sofeli gaCnda _ CuRureTi da axalsofeli (kukia). axalsofeli warmoSobili unda iyos XVII-XVIII saukuneTa mijnaze[1]. pirvelad is gvxvdeba vaxuSti batoniSvilis mier 1735 wels Sedgenil Tbilisis rukaze _ aRniSnulia #64-iT. rukaze es patara meCxeri dasaxleba Cans, albaT mcirericxovani mosaxleobiT.

axalsofels sami mxridan bunebrivi sazRvrebi hqonda: dasavleTidan _ mdinare mtkvari, CrdiloeTidan _ usaxelo xevi (emTxveoda daaxloebiT axlandel marjaniSvilis quCas), samxreTidan _ kviracxovlis xevi. aRmosavleTidan axalsofels farglavda xelovnurad gaWrili Txrili, romelic daaxloebiT emTxveoda dRevandeli winamZRvriSvilis quCis xazs. polkovnik tixonovis 1800-iani wlebis rukaze am Txrili aRniSnulia, rogorc земляной окоп[2]. is, rogorc Cans, soflis mosaxleobam gaakeTa lekebis Semosevebisagan Tavis dasacavad.

[1] T. beriZe, Tbilisis gareubnebi, Tbilisi, 1977, gv. 198.

[2] iqve, gv. 197-198.

giuldenStedtis 1772 wlis rukaze es sofeli ukve kukiis saxewodebiT aris datanili. T. beriZis mosazrebiT, saxeli sofelma miiRo 1740-50-ian wlebSi, roca aq TrialeTis sofel kukiidan gadmosaxldnen yma glexebi. gadmosulebma moitanes TavianTi soflis saxelic da axal adgils daarqves.

giuldenStedtis mixedviT, 1772 wels sofeli kukia mitovebulia. misi xelaxla dasaxleba maleve xdeba. imave 1770-ian wlebSi erekle II-s meuRlem dedofalma darejanma kukiaze Camoasaxla 30 komli qarTveli glexi qvemo qarTlis sofel winwyarodan da 16 komli somexi xelosani ganjidan. erekle II-s brZanebiT 1781 wels Catarebuli aRweris mixedviT, imxanad kukiaSi 48 komli cxovrobda[3]. kukiis mosaxleobis Semdgomi zrda ganapiroba sofel didubis daclam da didubelebis gadmosaxlebam kukiasa da CuRureTSi. kukielTa sargeblobaSi gadmovida didubis Zveli savargulebic, kerZod axlandeli vagzlis samxreTiT mdebare teritoria.

gansakuTrebiT swrafad izrdeboda kukiis mosaxleoba XIX saukunis pirvel aTwleulebSi. 1823 wlis kameralurma aRweram aq 1008 mosaxle aCvena (183 komli)[4]. bunebrivia, adrindel mcire teritoriaze amdeni xalxi fizikurad ver daeteoda. sofeli izrdeboda CrdiloeTiT, mtkvris gaswvriv, da nawilobriv dasavleTiTac.

kukia sadedoflo mamuli iyo. 1803 wels qarTl-kaxeTis ukanaskneli mefis giorgi XII-s meuRlis dedofal mariamis ruseTSi gadasaxlebis Semdeg kukiis kuTvnilebis sakiTxi sakamaTo gaxda. CuRureTis mflobelma Tavadma giorgi amatunma pretenziebi wamoayena kukiis miwebze da sasamarTlo procesic moigo, ris Semdegac mas miekuTvna miwis vrceli nakveTi didubis cixis nangrevidan avWalis did gzamde, e. i. axlandeli vagzlis mimdebare teritoriac[5].

Semonaxuli werilobiTi cnobebi saSualebas iZleva davadginoT kukielebis saqmianobis xasiaTi. soflis mosaxleoba ZiriTadad mowaTmoqmedebas da mesaqonleobas misdevda, magram maT Soris iyvnen xelosnebic: mWedlebi, kalatozebi, TerZebi, mequdeebi, menabdeebi, meunagireebi.

[3] iqve, gv. 196, 202.
[4] iqve, gv. 205.
[5] iqve, gv. 204-205, 238.

gansakuTrebiT mniSvnelovani adgil;obrivi dargi iyo meTuneoba. kukia Tixis nawarmis _ keramikuli WurWlis, aguris, kramitis _ erT-erTi ZiriTadi mimwodebeli iyo TbilisSi[6].

1824 wels CuRureTi da kukia Tbiliss miewera. 1827 wlis 10 oqtombers Tbilisis samxedro gubernatorma sipiaginma Tbilisis momwyob komitets (Комитет по устройства города Тифлиса) daavala am soflebis dagegmva, raTa axali saxlebi gegmis mixedviT aSenebuliyo[7]. miuxedavad am davalebisa, 1828 wels SemuSavebul Tbilisis ganviTarebis axal gegmaze CuRureTi da kukia gaTvaliswinebuli ar yofila[8]. isini arsebiTad soflebad rCeboda kidev 15-20 wlis manZilze. magram momdevno xanebSi maT mainc mieqca yuradReba. 1840-ian wlebSi kukiaze keTilmowyobis samuSaoebi Catarda, ramac xeli Seuwyo mis swraf urbanizacias. 1844 wlis gegmaze kukia jer kidev soflis saxes atarebs, 1850 wlis gegmaze ki mas ukve qalaquri ieri aqvs _ axali quCebi, marTalia, angariSs uwevs winandeli soflis gzebsa da xevebs, magram gasworebulia da mowesrigebuli[9].

XIX saukunis SuaxanebSi kukia Sors gascda adrindeli soflis farglebs. 1847 wels, mefisnacval voroncovis sagangebo miTiTebiT daiwyo kukiis CrdiloeTiT mdebare teritoriis intensiuri aTviseba[10]. aq gaCnda axali ubani _ axali kukia. mogvianebiT mis saxelwodebas sityva `axali~ Camoscilda _ es is ubania, romelsac axla ubralod kukias vuwodebT. axal kukiaze teritoria manamde auTvisebeli iyo da miwis nakveTi aq SedarebiT iafi Rirda, ris gamoc mas pirvel rigSi qalaqis Raribi mosaxleoba etaneboda. maTi eTnikuri Semadgenloba Wreli iyo. CuRureTidan da avlabridan mravlad gadmosaxldnen qarTvelebi da somxebi. intensiurad mimdinareobda rusebis Camosaxleba ruseTis Sida guberniebidan _ maTi didi nawili axal kukiaze mkvidrdeboda. ZiriTadad aq daides bina 1863 wels poloneTis ajanyebis CaxSobis Semdeg TbilisSi gadmosaxlebulma polonelebmac. axali kukia swrafad izrdeboda da male miaRwia dRevandeli vagzlis moednamde. XIX saukunis II naxevarSi is ukve moicavda axlandeli Citaias, CubinaSvilis, ninoSvilis da ivane

[6] iqve, gv. 205, 218.
[7] v. beriZe, Tbilisis xuroTmoZRvreba, 1801-1917 wlebi, t. I, Tbilisi, 1960, gv. 25.
[8] iqve, gv. 29.
[9] iqve, gv. 30.
[10] T. beriZe, Tbilisis gareubnebi, gv. 208.

javaxiSvilis quCebsac. am dros Camoyalibda ubnis quCebis qseli, romelic dRemde Semoinaxa raime arsebiTi cvlilebebis gareSe.

axal kukiaze mSeneblobisas iTvaliswinebdnen ruseTis imperiaSi imxanad miRebul zogad standartebs. magaliTad, unda daecvaT xanZarsawinaaRmdego wesebi, romlebic 1827 wlidan savaldebulo gaxda TbilisSi.

sacxovrebel saxlebTan erTad axal kukiaze Sendeboda sawarmoebic. maT Soris tradiciulad wamyvani adgili aguris da kramitis qarxnebs ekava. SemorCenilia 1857 wliT daTariRebuli dokumenti, romelSic kukieli giorgi sarigaSvili nebas iTxovs axladdasaxlebuli malaknebis ubnis maxloblad aaSenos kramitis qarxana[11]. aSenda sxadasxva konfesiis warmomadgenelTa eklesiebi, sazogadoebrivi Senobebi.

kukiisa da axali kukiis istoria mWidrod aris dakavSirebuli Tbilisis germanuli koloniis istoriasTan. kolonistebma didi wvlili Seitanes mtkvris marcxena sanapiros centraluri ubnebis formirebaSi da arsebiTad safuZveli Cauyares mis gegmarebiT struqturas.

germanelebis Camosaxleba saqarTveloSi 1817 wels daiwyo da arsebiTad mTeli XIX saukunis manZilze grZeldeboda. qveynis sxvadasxva nawilebSi maT mravali kolonia Seqmnes _ Tbilisis kolonia (kukiaze), aleqsandersdorfi (didubeSi), marienfeldi (sarTiWala), petersdorfi (iqve), elizavetali (asureTi), ekaterinfeldi (bolnisTan), aleqsandershilfi (walkasTan), nadorfi, gnadenbergi (orive soxumTan), georgfildi, griunfeldi, taufeldi da sxva[12].

germanel kolonistTa didi umetesoba viurtembergidan, xolo mcire nawili badenidan iyo. TiTqmis yvelani miekuTvnebodnen separatistebis fanatikur seqtas, romelsac swamda, rom 1846 wels qveynis aRsasruli dadgeboda da Tavis mrevls mouwodebda am TariRs kavkasiaSi Sexvedrodnen. viurtembergis kurfiursti sastikad devnida separatistebs. am dros maT mfarvelad gamouCnda

[11] T. beriZe, Tbilisis gareubnebi, gv. 210-211.
[12] g. manjgalaZe, germaneli kolonistebi amierkavkasiaSi, Tbilisi, 1974, gv. 30-32.

ruseTis imperatori aleqsandre I, romelic daTanxmda maT kavkasiaSi gadmosaxlebas.[13] saqarTveloSi yofnis pirvel aTwleulebSi religiuri fanatizmi mniSvnelovan daRs asvamda germanelebis cxovrebas da saqmianobas. Semdeg is mniSvnelovnad Serbilda. bevri daubrunda luTeranul sarwmunoebas (gansakuTrebiT 1846 wlis Semdeg, roca separatistTa winaswarmetyveleba ar gamarTlda).

Tbilisis imdroindel gareubnebSi, rogorc iTqva, ori germanuli dasaxleba Seiqmna _ aleqsandersdorfi didubeSi da Tbilisis kolonia kukiaze. orive 1818 wels daarsda. amJamad gansakuTrebiT sainteresoa Tbilisis kolonia romelsac Tbiliselebi `nemcebis sofels~ eZaxdnen[14]. is didwilad faravda Cvens sakvlev teritorias.

Tbilisis koloniis damaarseblebi 1818 wlis seqtemberSi Camosuli germanelebi iyvnen. imxanad sul saqarTveloSi 200 ojaxi (daaxloebiT 1000 suli) Camovida. amaTgan Tbilisi koloniaSi dasaxlda 51 ojaxi. Tavidan maT sTavazobdnen miwas avlabris iqiT, magram kolonistebma kukia amjobines da xelisuflebac daTanxmda. ramdenadac germanelebis mier SerCeuli teritoria Tavad giorgi amatunis ekuTvnoda (ix. zemoT), saWiro iyo misi Tanxmoba. xelisuflebis TxovniT, amatunim daTmo es miwa da sakompensaciod miiRo didi nakveTi ilRvianis tbaze[15].

kolonistebs miecaT teritoria sofel kukiis CrdiloeTiT, daaxloebiT axlandel Tamar mefis prospeqtamde. aRmosavleTidan koloniis miwebs sazRvravda md. mtkvari, dasavleTidan _ avWalis gza. TiToeulma ojaxma miiRo 2 heqtarze cota naklebi miwa (imdroindeli sazomiT _ 1,78 desetina). es gacilebiT naklebi iyo, vidre germanelTaTvis gadacemuli miwebi sxva koloniebSi _ Tundac didubeSi (aleqsandersdorfSi), sadac kolonistTa TiTo ojaxs 40 heqtari miekuTvna[16]. bunebrivia, Tbilisis koloniaSi amdeni Tavisufali miwa ar arsebobda, is SezRuduli iyo qalaqisa da misi midebare soflebis uSualo siaxloviT. aman Tavidanve gansazRvra Tbilisis koloniis specifika _ sxva koloniebisagan gansxvavebiT, aq mxolod xelosnebi daasaxles. maT Soris iyvnen TerZebi, xarazebi, kalatozebi, meTuneebi, mWedlebi da sxva. imperiis xelisufleba imedovnebda, rom

[13] iqve, gv. 16-25.
[14] T. kvirkvelia, v. qurTiSvili, germanelTa dasaxleba TbilisSi, literatura da xelovneba, 1995, #1-6, gv. 18.
[15] T. beriZe, Tbilisis gareubnebi, gv. 219.
[16] g. manjgalaZe, germaneli kolonistebi amierkavkasiaSi, gv. 61.

qalaqis axlos mcxovrebi germaneli xelosnebi iolad naxavdnen TavianTi produqciis gasaRebis bazars da xels Seuwyobdnen Tbilisis ekonomikis ganviTarebas. bevri maTgani qiriT dgeboda sacxovreblad TbilisSi da iqve muSaobda[17].

garda xelosnobisa, germanelebi soflis meurneobasac eweodnen. aRebul miwebze maT baRebi da bostnebi gaaSenes. hyavdaT saqonelic. germanelebis damzadebulma maRalxarisxianma sakvebma produqtebma male moipoves aRiareba TbilisSi.

Tbilisis kolonia Sedgeboda mTavari gzis orTave mxares ganlagebuli marTkuTxa nakveTebisagan. SemdgomSi es mTavari gza marcxena napiris mTavar quCad iqca da mas didi mTavris mixeilis pativsacemad Михайловская улица ewoda (axlandeli daviT aRmaSeneblis prospeqti). TandaTan gaSenda misi paraleluri quCebic. germanuli uxvi gamwvanebiT gamoirCeoda. wesdeba avaldebulebda kolonistebs daergoT xeebi quCebis gaswvriv da saxlebis garSemo. maT hqondaT aseve xexilis didi baRebi. droTa ganmavlobaSi mixeilis prospeqtis mimdebare baRebi TbiliselTa dasvenebisa da garTobis sayvarel adgilebad iqca.

1852 wlamde Tbilisis (kukiis) kolonias, iseve, rogorc sxva germanul koloniebs, gansakuTrebuli statusi hqonda. Sida saqmeebis saxelmZRvanelod da mosagvareblad Temi irCevda mamasaxliss (germanulad Sulce, Schulze) da or msajuls (baizitceri, Beisitzer). saxelmwifo mxridan koloniis mmarTveloba ebara jer kolonistebis sammarTvelo kantoras (1833 wlamde), Semdeg samoqalaqo gubernatoris kancelarias (1834-1839 wlebSi), saxelmwifo qonebaTa saministros (1839-1849 wlebi), bolos ki kavkasiis mefisnacvlis mTavar sammarTvelosTan Seqmnil saxelmwifo qonebaTa eqspedicias (1850 wlidan)[18]. 1852 wels Tbilisis germanuli kolonia amoRebuli iqna eqspediciis gamgeblobidan da daeqvemdebara Tbilisis saqalaqo mmarTvelobas. Sesabamisad, masze gavrcelda qalaqis mSeneblobis wesebi. amieridan kolonistebs ekrZalebodaT nebarTvis gareSe raime mSeneblobis Catareba. 1862 wels germanuli kolonia oficialurad SeuerTda qalaqs. im droisaTvis is mTlianad Seerwya axal kukias.

saproeqto obieqti saarqivo maslebis mixedviT

[17] T. beriZe, Tbilisis gareubnebi, gv. 219.
[18] iqve, gv. 42-47.

uSualod CvenTvis saintereso teritoria da obieqti, swored aseT istoriulad Camoyalibebul Tbilisis germanelTa koloniis teritoriaze mdebareobda. aRniSnuli monakveTis mniSvnelovaneba, ramdenime faqtoriT ganisazRvreboda romelTa Sorisac, istoriuli muSTaidis baRis siaxlove iyo.

saproqto teritoria, erTis mxriv mixeilis, amJamindeli aRmaSeneblis gamziriT SemoisazRvreba, ukana mxridan is faqtiurad mtkvris sanapiromde Cadis. Tu saarqivo masalas Tvals gadavavlebT, naTlad Cans, rom miwis nakveTebi Tvdapirvelad vertikalurad daseril teritoriebs warmoadgens.

1884 wlis gegmaze, qalaqis, ufro zustad ki am ubnis mniSvnelovani obieqtebi faqtiurad moniSnulia. aseTia muStaedis baRi, mis win arsebuli Sareris SenobiTa da teritoriiT, CrdiloeTiT miTiTebulia observatoriis Senoba da samxedro placis adgili, maT Soris aRmaSeneblis gamzirze gamomavali ramdenime nagebobac.

uSualod CvenTvis saintereso adgilas, miwebi aSkarad dayofilia, mixeilis quCis wina monakveTze ki jer ganaSenianeba ar unda Candes da erTiani didi sivrce unda ikiTxebodes. rukaze ubnis urbanuli qsovilis ZiriTadi maformirebeli elementebi ukve aris, maT Soris quCaTa qselic.

Semdegi wlebis rukebze suraTi ar icvleba, Tumca metad Cans rom Tavisuflad datovebuli teritoriebi TandaTanobiT metad “iWmeva”, romlis tendenciac cxadia quCispiris ganaSenianebaze matulobs.

aRniSnulis sailustraciod SeiZleba sxvadaxva periodis Tbilisis gegma moviSveliod.

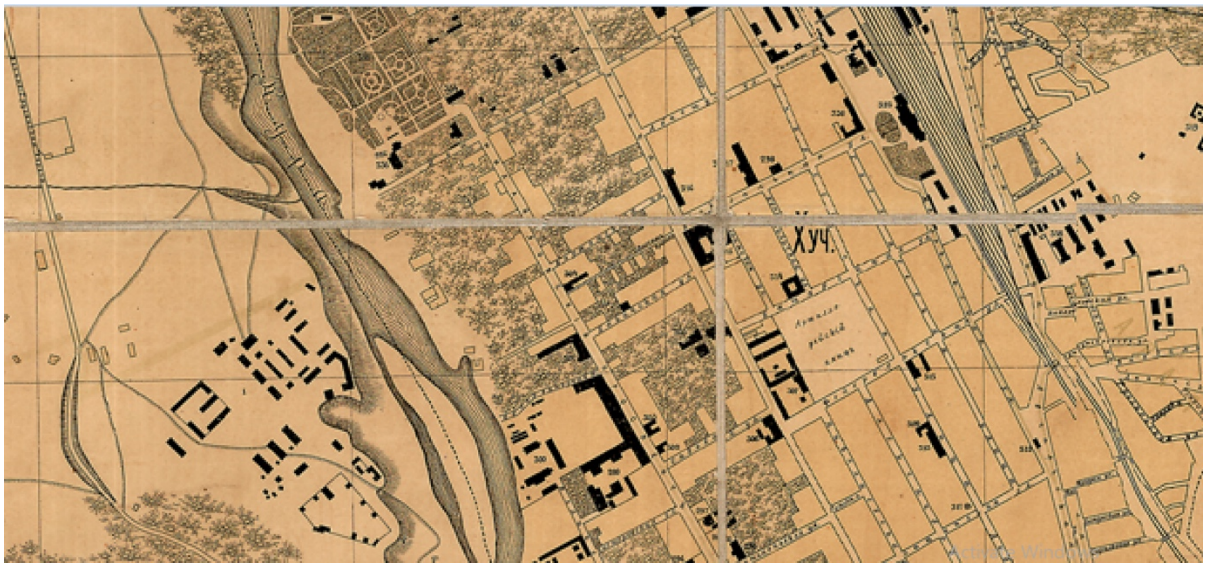
X уч.

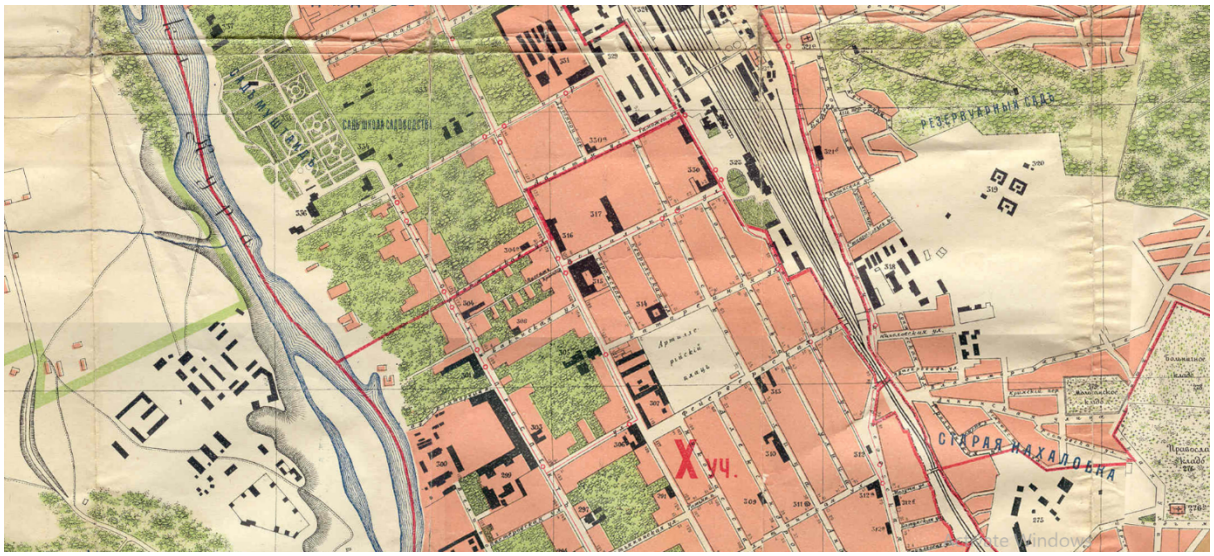
X уч.
СТАРАЯ НАХАЛОВКА

Tumca unda aRiniSnos, rom 1890-iani wlebis ruka, ufro zustad ki Tbilisis saistorio arqivSi daculi planSeti fasdaudebel informacias gvawvdis teritoriisa da savaraudo Senobis mepatronis Sesaxeb.

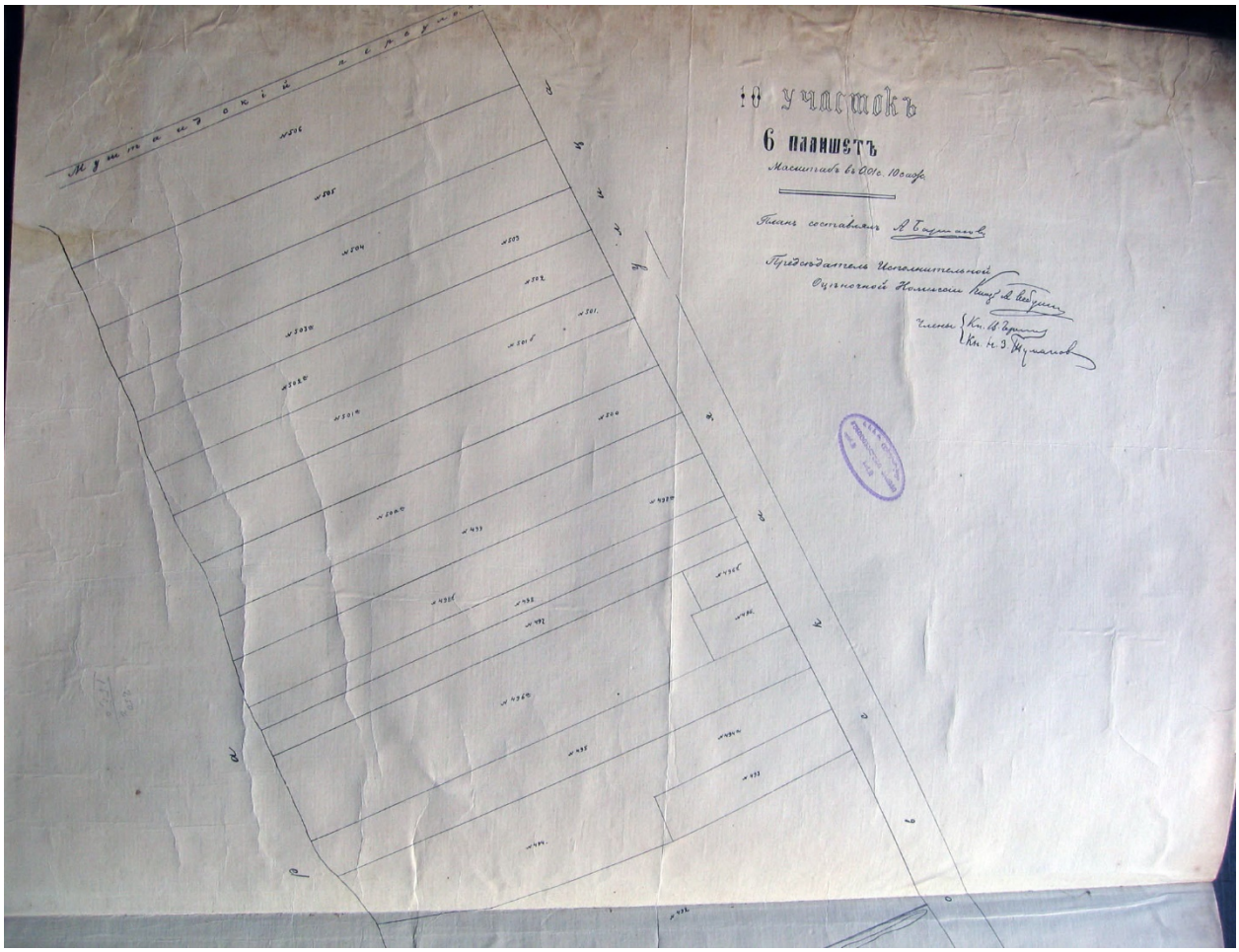

aRniSnul masalaze, 489 nomrad, ori sakmaod didi zomis nakveTia moniSnuli, mis gverdiT, 499 nomris mepatrone Ggerasime tumaevia. CvenTvis saintereso teritoria ki luiza maderis sakuTrebs warmadgens.

oriod sityva unda iTqvas mezoblad mdebare tumaevis miwis nakveTze. Tavad gerasime tumaevi pirveli gildiss vaWari, TbilisSi sakmaod cnobili adamiania, romelic imdroisTvis Zalian popularul teritoriaze germanel arqiteqtors aleqsandre SimkeviCs, ukveTavs individualur sacxovrebel saxls. mogviandebiT SenobaSi germanuli Tavistomo, mogvianebiT ki rusTebis mefisnacvlis rezidenciis ganTavseba iyo dagegmili. oqtombris revoluciis Semdeg ki Senoba saxelmwifo sakuTrebaSi gadavida da masSi sxvadasxva sazogadoebrivi daniSnulebis obieqti ganTavsda, maT Soris samusiko saswavlebeli.

nageboba arqiteqturuli TvalsazrisiT ekleqtur, barokalur stilis erT-erT saintreso nimuSs warmoadgens da Tavisi mxatvrul arqiteqturuli saxiT, rogorc interiersa aseve eqsterierSi, Zlier STabeWdilebas axdens mnaxvelze.

Senoba quCis piridan siRrmeSi mdebareobs, romlis winac mcire sivrce ezoa darCenili. amgvari xerxiT, Senobas sivcrul dominanturi roli eniWeba, ris gamoc misi mniSvnelovaneba TiTqos metad izrdeba.

analogiur sivrcul arqiteqturul struqturas da logikas emorCileba uSualod CvenTvis saintereso nagebobac. Senoba quCis piridan siRrmeSia Seweuli. cxadia, rom Tavdapirvelad es ori nageboba, mniSvnelovan TanamSromlobad mezobel nagebobebs warmoadgendnen.

Zalzed mniSvnelovania Tavad CvenTvis sainterso miwis nakveTis mepatronis Sesaxeb saarqivo informaciis gaazrebac.

luiza maderi, maderebis cnobili gvaris warmoamdgenelia. maderebi Tbilisis erT-erTi yvelaze Zveli da TvalsaCino germanuli gvaria. maTi winaprebi aq pirvel kolonistebTan erTad Camovidnen. fridrix da xristian maderebi iyvnen erT-erTi pirvelebi, romelTac 1824 wels qalaqis policiaSi Seitanes Txovna gasaqiravebeli ekipaJebis Senaxvaze. 1850-60-ian wlebSi fridrix, iohan da fric maderebi iyvnen karetebisa da ekipaJebis ostatebi da mTavari mimwodeblebi TbilisSi. isini riyeze cxovrobdnen, sadRac zalcmanis saxlis maxloblad. 1850 wlidan maderebi aseve awarmoebdnen luds, romelic warmatebiT iyideboda mTel kavkasiaSi. 1900-ian wlebSi ludis qarxnis mflobeli luiza maderi gaxda, amave periodSi luiza maderma gaxsna sastumro „maderi“, romelic XIX-XX saukuneTa mijnis TbilisSi maRali reputacia hqonda.

sastumro „maderi“ Tavidan mixeilis (axlandeli aRmaSeneblis) prospeqtis #114-Si gaixsna, daaxloebiT, 1890 wels. imxanad es iyo orsarTuliani Senoba liTonis aivnebiT mTavar fasadze da maRali sxveniT. 1890-ian wlebSi is mTlianad gadakeTda da samsarTuliani gaxda. fasadma neorenesansuli ieri miiRo. amis Semdeg, mokle xanSi sastumrom gadainacvla imave saxlis ezos siRrmeSi mdgar orsarTulian SenobaSi (axlandeli aRmaSeneblis prospeqti #114a). es orive Senoba dResac arsebobs.

Senobis mflobelebi

amdenad rogoc Cans maderebi imdroindel TbilisSi mniSvnelovan socialur fenas warmoadgenda, maT Soris luiza maderi awarmoebda luds, romlis sareklamo abrebic imdroindel periodikaSia dabeWdili. luiza maderi iyo pirveli komersanti, romelmac Cvens qalaqSi ludis gayidva daiwyo. Tavdapirvelad misi muStrebi mxolod germaneli kolonistebi iyvnen, magram Semdeg Savi da naklebad xarisxiani sasmliT savse tolCebis dagemovneba danarCenma Tbiliselebma da qalaqis stumrebmac daiwyes. Tumca maderebi luds kustarulad asxamdnen. saqarTveloSi pirveli ludis

qarxana SeZlebulma germanelma kapitalistma da TbilisSi mdidruli sastumros mflobelma fridrix vetcelma gaxsna.

cxadia rom luiza maderi, imdroisTTvis germanelebis koloiniaSi ramdenime miwis nakveTisa da Senobis mflobeli iyo. maT Soris uSualod CvenTvis saintereso nagebobac mis sakuTrebas warmoadgenda. samwuxarod arqivSi ver movipoveT Senobis pirveladi proeqti, Tumca cxadia, rom sakmaod pompezuri Senoba imdroisTvis mniSvnelovan nagebobas warmaodgenda. misi gegmarebiTi struqturis mixedviT Seileba vimsjeloT rom mas SesaZlebelia sazogadoebrivi daniSnulebac hqonoda. samwuxarod araferi viciT misi arqiteqtoris Sesaxeb, Tumca misi saerTo mxatvruli qargidan da erTaderTi SemorCenili fotodan gamomdinare, SesaZlebelia msjeloba, rom is rigiTi ar iyo.

Senobis ukan sakmaod didi zomis miwiს nakveTze, savaraudod sxvadasxva tipis sameurneo nagebobebi unda mdgariyo. SeiZleba gamovTqvaT varaudi, rom mtkvramde gadaWimul sakmaod didi zomis ezoSi qarxnis magvari industriuli nagebobebic idga. samwuxarod ar gvaqvs argumentirebuli informacia amis dasadastureblad, Tumca 1902, 1907 wlis gegmebze mtkvris siaxloves ramdenime Senobaa datanili.

Senobis fasadi

XIX saukunis bolo meoTxedSi agebuli Senoba aRmaSeneblis gamziris mocemuli monakveTis erT-erTi gamorCeulad mdidruli da avTenturobis TvalsazrisiT, gamorCeuladve Selaxuli nagebobaa, romelic Tavdapirvelad aSenda, rogorc elituri sacxovrebeli saxli. mogvianebiT, Senobam misi maRalmxatvruli mniSvnelobidan gamomdinare, sazogadoebrivi funqcia SeiTavsa; amJamad SenobaSi qarTuli filmis ganviTarebis fondia dabinavebuli. gegmarebiT xazovani Senoba mTavari, CrdiloeTis fasadiT aRmaSeneblis gamzirs gahyurebs.

wiTeli xazidan mniSvnelovnad Rrmad Seweuli Senoba, mixeil TumaniSvilis sax. kinomsaxiobTa Teatrisa da germaniis federaciuli respublikis saelCos nagebobaTa Sorisaa moqceuli. Senobis win Tavisufali teritoria momcro skvers eTmoba. swored am skverze gamodis nagebobis radikalurad saxeSecvlili fasadi, romelsac pirvandeli mdgomareobidan mxolod portikis SemaRleba da mis orsav mxares midgmuli, TiTomarSiani qvis kibeebia, aseve sadarbazo karia SemorCenili _ sruliad dakargulia fasadis avTenturi iersaxe, misi mxatvruli kompozicia, danawevreba, zed odesRac

midgmuli portiki. CrdiloeTis fasadis kedlebi gaTanabrebuli da qvis filebiT mopirkeTebulia. Senobis arsebuli safasado kompozicia aRmosavleT-dasavleT RerZzea wagrZelebuli, romlis damanawevrebel elementebs cokolisa da zoluri martivi karnizis horizontalebTan erTad, sworkuTxa, Tanabari intervalebiT dasorebuli Riobebic warmoadgens. pirvel sarTulze, marcxena kidura frTaSi moTavsebuli avTenturi sadarbazo karis garda, damatebiT ori karia gaWrili (pirvandeli sarkmlebis cokolSi CaWra-gafarTobis Sedegad).

sadarbazos interieri

sruliad usaxuri eqsterieris Semdeg, moulodneli da radikalurad gansxvavebulia interieri, romelSi Sesvlac mdidrulad moCuqurTmebuli, fsevdo-barokaluri kompoziciiT gadawyvetili xis kariT aris SesaZlebeli. sadarbazo-vestibiuli vrcel holsa da uxvad ganaTebul kibis ujreds moicavs. uSurveli mxatvrul-dekoratiuli gaformeba interieris yvela elements aerTianebs: profilirebuli karniziT gaformebul Wers, korinTuli orderiTa da TaRebiT danawevrebul kedlis zeda nawilebs, marmariloTi mopirkeTebul mozaikur iataksa da kibeebs. sadarbazos damatebiT Rirsebas warmoadgens

antikuri sarke kibis marSebis gamaerTianebel moedanze, daxvewili dizainis mqone, kibis liTonis moajiri da kedlis niSebSi moTavsebuli venerasa da hermesis antikuri qandakebebis aslebi.

vestibiulis naZerwi plastika _ korintuli pilastrebis bazisebi da kapitelebi, karebebis Tavze ganTavsebuli saWeqi qvebi, karnizis profilireba, pirveli sarTulis kedlebze mownuli ornamentiT gamoyvanili CarCoebi _ oqroTi movarayebulia (moiTxovs gawmendas). sadarabzo holis uxv ganaTebas uzrunvelhyofs meore sarTulis doneze, samxreT kedelSi gaWrili uzarmazari ordgariani, TaRovani moyvanilobis sarkmeli. kibis ujredi qveS, ukana ezoSi gamavali farTo karia moTavsebuli, romelic sadarbazosTan mokle marmarilos kibiT aris dakavSirebuli. Senobis interieris oTaxebSi daculia Senobis avTenturi moWiquli filebiT mopirkeTebuli buxrebi.

ukana ezos fasadi

samxreTisken pirmiqceuli Senobis ukana fasadi saxlis mTavari blokisa da mis perpendikularul, ezos siRrmeSi ganviTarebul frTis erTobliobas warmoadgens. samxreTis fasadi, Tavdapirvelad, Tbilisuri gegmarebisTvis specifikuri xis Ria aivnebiT ixsneboda, gansxvavebiT samxreT-dasavleT frTis aguriT naSeni kidura moculobisgan. SuSabandebad gadakeTebuli galereebi mogvianebiT, pirveli sarTulis srul perimetrze, usaxuri, yru kedlebiT amoSenda; amoSenebulia meore sarTulis Wviruli moajirebic. TvalSisacemia meore sarTulze SemorCenili auTenturi Wviruli ornamenti svetisTavebisa da aivnis TaRebze Sesmuli samkaulidan, misi damuSavebis maRali xarisxi. fasadze meore sarTulTan damakavSirebeli mogviano periodis, rkinis ormarSiani kibea midgmuli.

aRsaniSnavia, samxreT-dasavleT frTis saZirkvelSi moTavsebuli sardafuli saTavsoebis grZeli rigic. kamarovani gadaxurvis sardafebi, momcro naxevarsarkmlebiT naTdeba/niavdeba; maTi miaxloebuli simaRle 2,60 metria. Senobis ezos pirvandeli ieri dakargulia da amJamad m. TumaniSvilis sax. kinomsaxiobTa Teatris ukana ezosTan gaerTianebul, mozrdil da keTilmouwyobel teritorias warmoadgens. Senobis fizikuri mdgomareoba mZimea. aRiniSneba uamravi vertikaluri da Rrma bzarebi rogorc eqsterierSi, ise interierSi. nalesobaa CamoSlili ezos mxares aguris kedlebze. Senobis avTenturoba sanaxevrodaa daculi _ mxolod sadarbazo-vestibiulis RerZze da ezos Wvirul SuSabandebze.

daskvna

miuxedavad Zlieri gadakeTebisa, Senobis pirveladi struqturis, saerTo gamomsaxvelobis wakiTxva SesaZlebelia. swored amitomac da srulad samarTlianad nageboba kulturuli memkvidreobis uZrav ZeglTa nusxaSia Seyvanili, kazec kanoniT gansazRvruli dacvis meqanizmi moqmedebs.

nageboba XIX saukunis Tbilisis erT-erT Zalzed saintereso nagebobas warmoadgens, romelmac samwuxarod Zlier saxecvlilma moaRwia dRemde, Tumca miuxedavad amisa, savsebiT SenarCunebulia is maxasiaTeblebi, romelze dayrdnobiTsac misi Tavdapirveli saxis aRdgena SesaZlebelia. amavdroulad Senoba da mimdebaer garemo, asaxavs XIX saukunis ubnisa Tu konkretuli kvartalis urbanul garemos, quCis pirze ganviTarebuli Senobebi da mis ukan gaxsnili didi ezo sivrceebi, faqtiurad baRebi, romelic socialuri wyobis Zalzed sainterso magaliTs gviCvenebs. Cvens konkretul magaliTze, maderebis istoriuli baRebis naSTebi kvlavac SenarCunebulia sakmaod didi zomis konostudiis ezos saxiT.

Zalzed sainteresod yofila gadawyvetili Senobis aRmaSeneblis gamziris mxares gamomavali fasadi, romlis mxolod fragmentis foto gvaqvs SemorCenili.

fasadi sakmaod mdidruli yofila, romlis erTgvar pompezurobsac misi Ria feradovneba qmnida. is savaraudod Selesili iyo da Ria tonalobiT daferili. sarkmelsa da Riobebs dekoratiuli arSiebi dauyvebodaT, aseve dekoratiulad yofila gaformebuli lavgadrani da marjvena monakveTSi damagvirgvinebeli frontoni, romelsac balustrada asruldebda.

miuxedavad imisa, rom fotoze mxolod fragmentia aRbeWdili, danamdvilebiT Cans, Senobis saerTo mxatvruli gamosmaxveloba.

qarTuli filmis kinokoncenrnis daarsebis istoria, 1921 wels ukavSirdeba, romelic 1923 wlidan oficialur saxkinmrewvad yalibdeba. aRniSnuli sakmaod Zlieri organizaciisTvis, qalaqis centrSi sakmaod didi teritoria gamoiyofa, romlisTvisac sagangebod, 1929 wels mixail buz-oRlis proeqtiT sakmaod masStaburi Senoba Sendeba.

garda sakuTriv Senobisa, “saxkinmrewvi” didi zomis tertorias moicavda, romelzec swored kinos industriisTvis saWiro nagebobebi iyo ganTavsebuli. maT Soris SedarebiT masStaburi Senobebis gverdiT, mcire zomis saamqroebic idga.

pirveladi suraTis aRdgena, Tu sad ramdeni Senoba idga, saarqivo masalis mixedviT ver xerxdeba, saarqivo fotoze ramdenime Senobaa aRbeWdili. maT Soris mtkvris qveda monakveTSi arsebuli ramdenime mcire zomis Senoba, romelic savaraudod saavtomobilo magistralis gayvanis dros unda daengriaT da teritoriis qveda monakevTSi arsebuli samsarTuliani Senoba, romelic dResac dgas.

garda am mwiri informaciisa araferi damadastrebeli masala gvaqvs Tu ra tipis Senobebi idga teritoriaze, Tumca vizualuri daTvalierebiT, ramdenime maTganis “siZveliT” kompleqsis istoriuli mexsierebis aRdgenaa SesaZlebeli.

amasTanave unda aRiniSnos, rom teritoriaze araerTi mcire zomis nageboba iyo ganTavsebuli. maT Soris usistemoTa da yvelanair mxatvrul-Tu arqietqturul xasaiTs moklebuli.

konkretuli saproeqto nagebobebi

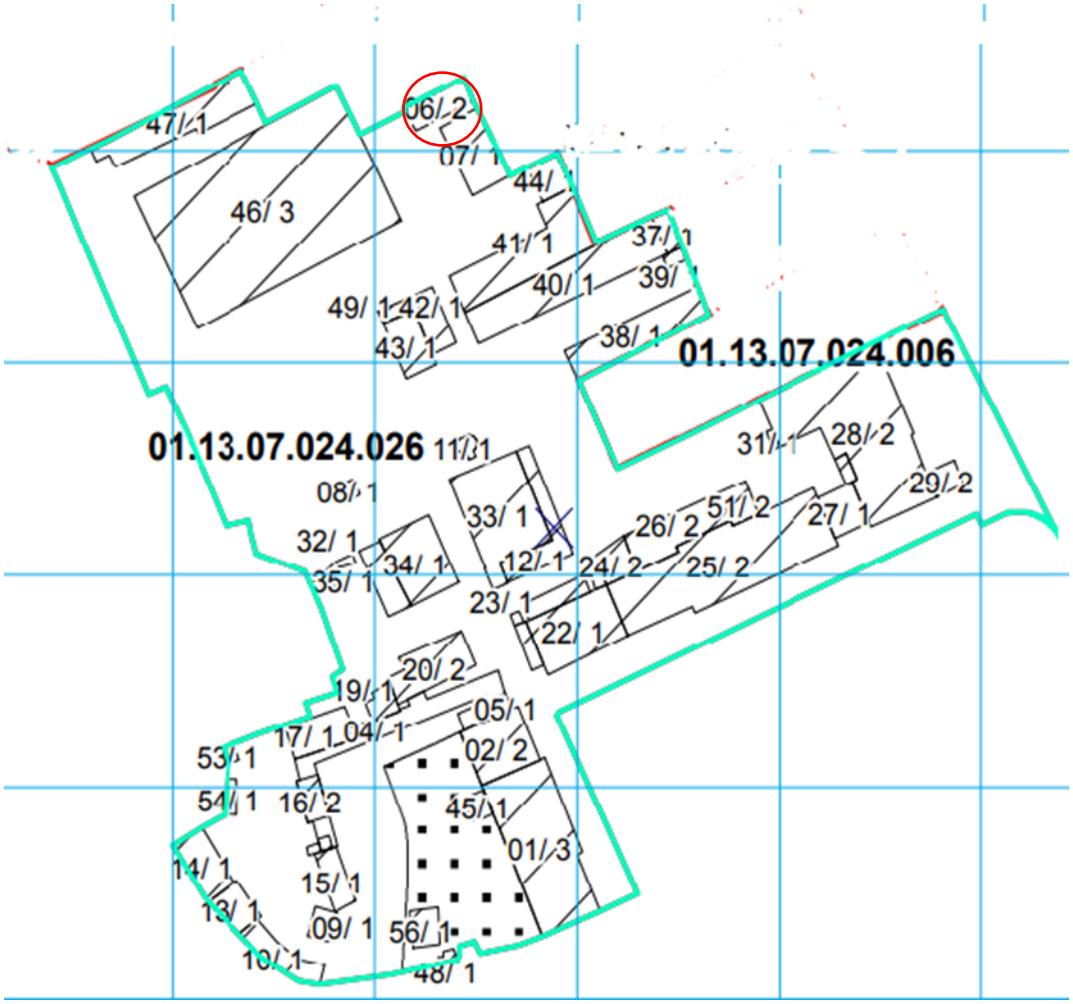

amdenad, rogorc Cans saproqto teritoriaze sakmaod bevri SedarebiT mcire da mozrdili zomis Senoba dgas. maT Soris aris kulturuli memkvidreobis uZravi Zegli, teritoriaze gafantuli Senobebi, romelTac meti istoriuli mexsiereba aqvT da amavdrouald nagebobebi, romelTac aranairi mxatvruli Tu arqiteqturuli Rirebuleba ar gaaCniaT da usaxur fardulebs warmoadgenen mxolod.

uSualod CvenTvis saintereso nagebobა, romelTa demontaJia gaTvaliswinebuli, teritoriaze arsebuli SedarebiT Zveli ისტორიულ nagebobebობატა ricxvSi ar Sedis. isini gviandeli usistemo saTavsebs warmoadgenen, romelTac aranairi mxatvruli Tu arqiteqturuli Rirebuleba ar gaaCniaT.

ამასთან უნდა ითქვას, რო. ტერიტორიაზე უკვე განხორციელებულია არაერთი უსახური შენობის დემონტაჟი, რომელთა რიცხვშიც აღნიშნული ნაგებობაც შედის.

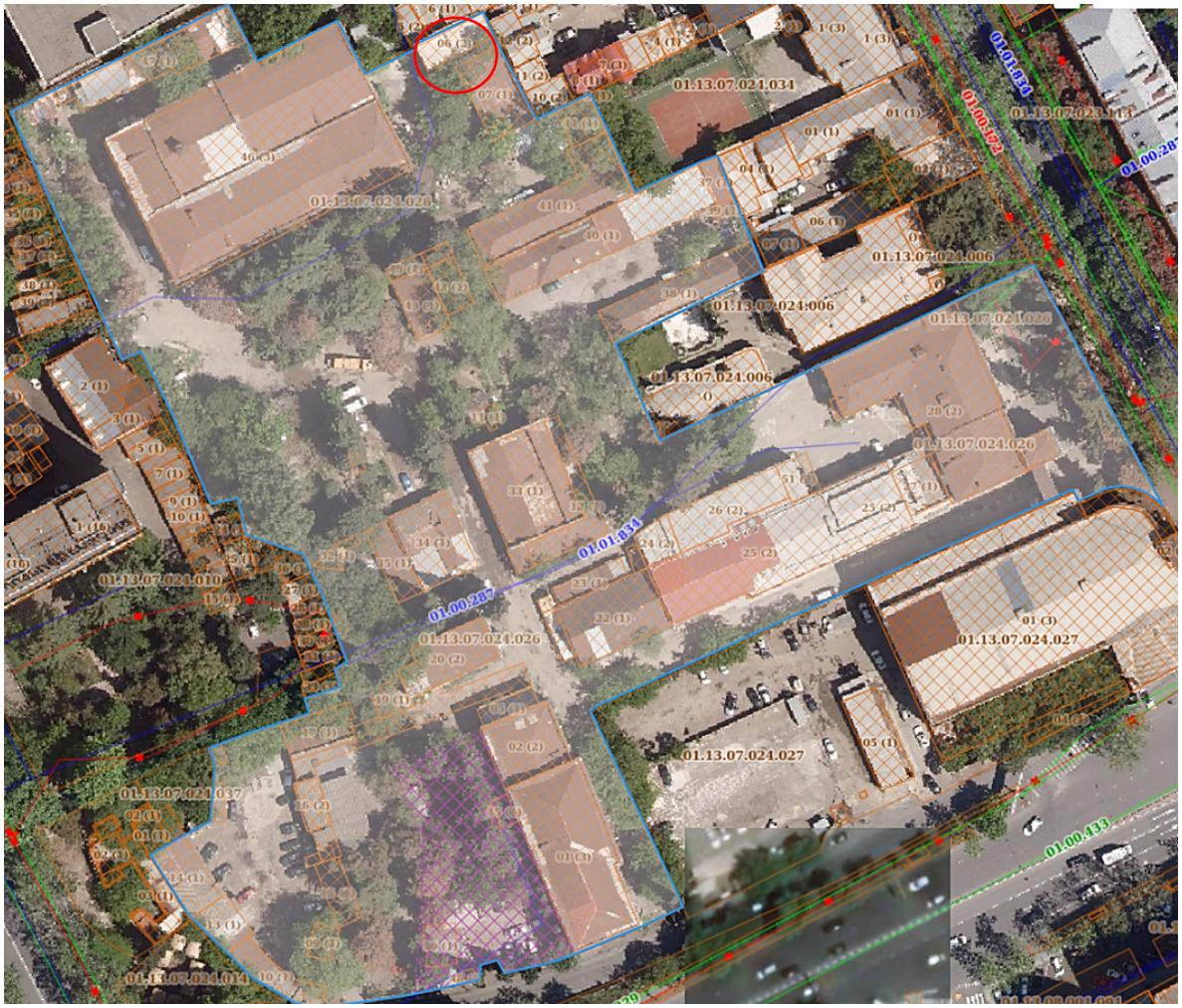

(კულტურული მემკვიდრეობის ძეგლისა და სადემონტაჟო ნაგებობების, ასევე იმ შენობების საკადასტრო ერთეული, რომლის დემონტაჟი გათვალისწინებული და მოთხოვნილი არ არის, მონიშნულია ლურჯი კონტურით)

ნაგებობა #06 (02) ერთსართულიანი შენობა, რომელიც საპროექტო ტერიტორიის განაპირას დგას. შენობა ნაგებია აგურით, ცალკეულ ადგილებში გამოყენებულია ბლიკი და სხვადასვა ნატეხი მასალა. გადახურულია დამრეცი ერთფერდა სახურავბით. შენობაზე უსისტემოდ არის გაჭრილი ღიობები.

შენობას არანაირი მხატვრული თუ არქიტექტურული ღირებულება არ გააჩნია და ის ტერიტორიაზე გვიან უნდა იყოს აგებული, შესაბამისად დასაშვებად მიგვაჩნია მისი დემონტაჟი.

daskvna da rekomendaciebi

amdenad, rogorc Cans aRniSnuli teritoria, qalaqis umniSvnelovanesi monakveTia, romelic ramdenime istoriul da qronologiur fenas inaxavs:

- ✓ Senobisa da teritoriis Tavdapirveli maderebTan dakavSirebuli istoria;
- ✓ aranakleb mniSvnelovani, “saxkinmrewvi”, amJamindeli qarTuli filmis ganviTarebis fondi.

sakmaod didi zomis teritoraze, garda ZiriTadi Senobisa, aRaraferia darCenili maderebis istoridan, samagierod masze arsebuli nagebobebi metad inaxavs qarTuli filmis industriasTan dakavSirebul informacias.

teritoriaze arsebuli sxva SenobebTan dakavSirebiT detaluri kvleva ar yofila Cveni davaleba, amJamindeli amocanaa konkretuli შენობასთან dakavSirebuli informacia, maT demontaJis aucileblobidan gamomdinare.

aRniSnuli ნაგებობა,i, danamdvilebiT me 20 saukunis usaxuri mcire zomis Senobebia, romelTac aranairi mxatvruli Tu arqiteqturuli Rirebuleba ar gaaCnia, Sesabamisad maTi demontaJi dasaSvebia. unda aRiniSnos, rom teritorize ganTavsebuli metnaklebad Rirebuli kapitaluri nagebobebi, romelic kinoindustriis istorias inaxavs (pavilionebi da sxva sivrceebi) ucvlelad rCeba. momdevno etapze unda daigegmos maTze Casatarebeli sarekonstruqcio samuSaoebi.

aqve unda aRiniSnos, sakuTriv d. aRmaSeneblis #164-Si mdebare Senobis, kulturuli memkvidreobis uZravi Zeglis mniSvneloba, romelic kompleqsurad unda ganvixiloT mimdebare teritoriis konteqstSi. Senoba Tavdapirvelad ukana ezos fasadiT sakmaod didi zomis ezo-baRs exsneboda, rasac masze ganTavsebuli xe-mcenareebic adasturebs. Sesabamsiad Zalzed mniSvnelovania, rom qalaqis centrSi arsebuli erTgvari “walkotismagvari” mwvane safari ezo-baRi, aramxolod SenarCunebul iqnas, aramed saTanadoTac movlili. swored am kuTxiT, vfiqrobT mniSvnelovani iqneba, masze arsebuli araRirebuli Senobebis demontaJi da istoriuli nagebobebisTvis saTanado yuradRebis gamoCena.

amavdroulad aRsaniSnavia is garemoeba, rom amJamad mimdinareobs kompleqsis ZiriTadi, gamziris mxares gamavali Senobis sarestavracio proeqtis Sedgena. erTmniSvnelovnad cxadia, rom nageboba ganxilul unda iqnas saerTo istoriuli suraTis Sesabamisad, am mxriv xazgasasmelia misi Zalzed saintereso da STambeWdavi Sida ezos fasadic, romelic Tavdapirvelad Sida ezo/baRs exsneboda. cxadia gviandelma Carevebma, maT Soris baRis teritoriaze gaCenilma mcire zomis usaxurma fardulebmac daaknina Zeglisa da garemos saerTo ara mxolod istoriuli, aramed saerTo esTetikuri suraTi. ezo/baRi da masze gaxsnili SenobaTa ukana fasadebi qarTuli gansakuTrebiT kiY Tbilisuri arqiteqturis Zalzed STambeWdavi komponentia, sadac ezo/baRi ZiriTadi Senobebisa da zogadad yofis mTavari Tanmdevia elementia. usaxuri Senoba/barakebis demontaJi,

gaajansaRebs saerTo ezo/baRsa da amavdroulad xels Seuwyobs mTavari istoriuli Senobis, misi sruli mxatvruli arqiteqturuli Rirebulebis saTanado aRqmasa da warmoCenas.

da bolos unda aRiniSnos rom aRniSnuli obieqtis gaazreba unda moxdes kompleqsurad, erTian istoriul, mxatvrul-arqiteqturul Tu esTetikur konteqstSi. mniSvnelovania is, rom teritoria gaTavisufldes usaxuri, gviandeli nagebobebisgan, meti yuradReba iqnas gamaxvilebuli istoriul SenobaTa aRdgena warmoCenaze, romelTa aRdgena-adaptaciis proeqtebis SemuSavebac mimdinareobs, ezo baRis, rogorc mniSvnelovani urbanul-landSafturi elementis SenarCunebaze. proeqtiT gaTvalisiwnebuli, araRirebuli Senobebis demontaJiT, miviRebT metad mowesrigebul sivrcesa da garemos, romelic Tavis mxriv xels Seuwyobs istoriuli Senobebis aRqmasa da maTTvis axali sicocxlis miniWebas.

rac Seexeba zemoT ganxilul obieqtebs, rogorc kvlevam aCvena, მას mxatvrul-arqiteqturuli Rirebuleba ar gaaCnia, Sesabamisad demontJi dasaSvebia.

xelovnebaTmcodne: T. Rvineria

gamoyenebuli masalebi:

kulturuli memkvidreobis dacvis koncefcia 2015w. Tbilisis ganviTarebis fondis masalebi;

kulturuli memkvidreobis uZravi Zeglis saaRricxvo baraTi;

q. Tbilisis centraluri saistorio arqivi

saarqivo-bibliografiuli masala